

FILE DIN ISTORIA FACULTĂȚII
DE MEDICINĂ VETERINARĂ DIN
BUCUREȘTI. PARTEA A III-A:
100 DE ANI DE LA TRANSFORMAREA
ȘCOLII SUPERIOARE DE MEDICINĂ
VETERINARĂ ÎN FACULTATEA DE
MEDICINĂ VETERINARĂ ȘI EVOLUȚIA EI
DUPĂ EVENIMENTELE DIN DECEMBRIE
1989 PÂNĂ ÎN ZILELE NOASTRE

Dumitru CURCĂ¹

curca_fiziopat@yahoo.com

MOTTO: „Cum fără istorie nu există știință,
așa nici fără instituții nu există istorie!

Oamenii nu sunt mari decât prin instituțiile
pe care le lasă în urma lor.”

(Napoleon I)

ABSTRACT: During 1957–1961, there was only one faculty of veterinary medicine faculty, namely the one from Bucharest, which trained the veterinary surgeons necessary for the whole country. On September 11, 1961 in Iassy, and then in the fall of 1962 in Cluj and Timișoara, faculties of veterinary medicine were founded, but at the same time animal breeding faculties that copied the soviet model were discontinued. The major contributions of Romanian veterinary medicine to the national and international cultural-scientific heritage are highlighted. Mention of the personalities of Romanian veterinary medicine is made, who have been active over time and have contributed to the progress of veterinary sciences, which has led to the modernization of education at the level of

¹ Profesor la Facultatea de Medicină Veterinară din București; membru titular CRIFST/DIS al Academiei Române; Profesor de Onoare al Universității Agrare de Stat din Moldova.

the standards recommended by the European Community. Thus, in 1996, the Faculty of Veterinary Medicine in Bucharest applied for membership of the European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE), in Utrecht – The Netherlands. The Faculty of Veterinary Medicine in Bucharest is nationally accredited by ARACIS and recognized at European level following the EAEVE evaluation in 2002, it offers students a solid training, and graduates a diverse range of options for practicing the profession of veterinary medicine.

KEYWORDS: Faculty of Veterinary Medicine in Bucharest, EAEVE membership, veterinar, Zootehnics, Agriculture.

„Știința își construiește viitorul pe fundația sa trecută. Ea se naște din propria moarte.”

Anton Dumitriu

Evoluția Facultății de Medicină Veterinară după evenimentele din Decembrie 1989

Evenimentele începute din 17 decembrie 1989, cu răsturnările lor de situații, de optică și personalități, s-au impus ca factor contestatar și revendicativ în majoritatea instituțiilor țării și, cu atât mai mult în centrele universitare unde tineretul domina numeric. Din păcate, așa cum se întâmplă îndeobște și, cum istoria ar fi trebuit să ne învețe că, nu trebuie să se mai întâmple, în acest tumult iscat de evenimente, s-au dezlănțuit multe pasiuni, s-au organizat vendete, multă omenească inconsecvență și s-a încercat reglarea „*unor conturi*”, a multor nemulțumiri, interpretări unilaterale și uneori frustrări personale [14].

Sigur, în acțiunea de contestare „studentească”, bine dirijată de către unele cadre ale partidului comunist, a existat și o motivație *obiectivă*, în care situație, au fost vizate cadre didactice oneste și exigente sau cadre didactice care nu respectau regulamentul *ocupând* din timpul liber al studenților, dar, în chip subiectiv.

Faptele întâmplate au fost determinate și de dorința de accedere profesională a unor oameni frustrați de o îndelungată *așteptare* pe post, precum și de manevrarea masei studențești pentru susținerea unor dezerdate personale. Așa s-a ajuns ca Facultatea de Medicină Veterinară din București, negându-și o parte din profesori, în număr de 10, și anume: *Conf. dr. Bercea Ion; șef lucrări dr. Milla Constantin; șef lucr. ing. Vișan Ion; șef lucrări dr. Diaconescu Ligia; șef lucrări dr. Mihai D. Mihai; șef lucrări dr. Voicescu*

Sebastian; șef lucrări ing. Ignat Alexandru; asistent dr. Curcă Dumitru; asistent dr. Moldovan Horațiu; asistent dr. Lungu Anca, să fie în situația bizară de a solicita colaborarea unor specialiști aflați dincolo de porțile propriului așezământ, pentru discipline ca: Histologia, Fiziopatologia, Controlul alimentelor etc., sau să fie chemați profesori ce se aflau de mulți ani la pensie (cum a fost prof. Niculescu Alexandru, la catedra de Parazitologie, ce avea vârsta de peste 80 de ani).

Iată-ne, așadar, în situația de a vorbi despre subiectivismul și particularitățile contestațiilor, despre modificarea cauzalității actului contestatar și, într-un anume sens, de a explica cele afirmate mai sus. În derularea faptelor, lucrul se demonstrează de la sine. În primul rând, este de remarcat că „în general”, la nivelul conducerii Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, dar nu numai la acest nivel, a avut loc o anume „auto-eliminare” manifestată practic prin *plecarea* celor care se considerau *implicați politic*, fără a se pomeni și atinge de informatorii și colaboratorii securității. La scurt timp, cel de-al doilea pas 1-a realizat Ministerul Învățământului, recomandând *nealegerea* foștilor comuniști în noile funcții de conducere, dar, nefiind în vigoare o lege a LUSTRAȚIEI, situație care la Facultatea de Medicină Veterinară din București devine unicat, decanul de atunci Conf. dr. Emil Șuțeanu [Fig. nr. 21, stânga], cunoscut fiind ca un notoriu susținător al *idealurilor comuniste*.

Aplicând cu multă dibăcie proverbul: *Divide et impera*, în sensul: *dezbină și impune-ți voința*, Emil Șuțeanu, care a absolvit Facultatea de Medicină Veterinară din București în vara anului 1950, iar după 4 ani, deci în anul 1954 (Mistere la Facultatea de Medicină Veterinară din București. Contributors26/01/2022 23 3258; Cristian Valentin Iosif) tânărul asistent universitar Emil Șuțeanu (1926–2019), era deja secretar al organizației de bază al Partidului Muncitoresc Român din facultate (Fig. nr.1, dreapta), și nu numai, mai apoi, a fost ales pe funcția de decan al Facultății de Medicină Veterinară și Zootehnie, pentru perioada 1989–1990, și reales pentru perioada 1990–1991 [3, 15, și Tabelul nr.5, poziția 27].

Ceea ce rămânea ca, oamenii „angajați”, revenind în sarcina noii autorități politice, reprezentată de FSN, care, ca putere locală ce se constituise, a definitivat procesul „scoaterii din funcții”. Această derulare a „reglementării situațiilor”, a făcut ca acțiunea de „contestare” să se refere, în principal, la efectuarea actului didactic, în speță la dreptul de a preda cursurile. În această situație, în rândurile celor care participau la punerea

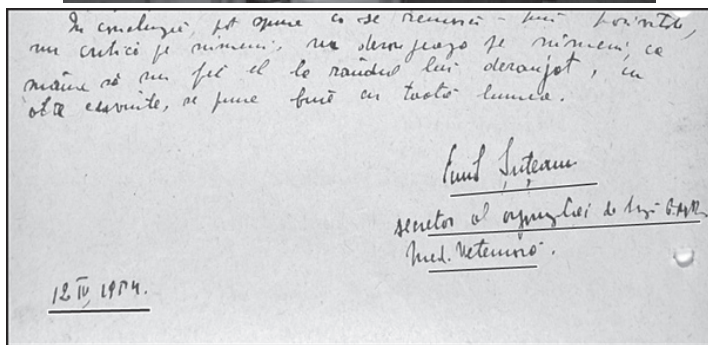

Fig. nr. 1 – sus: Emil Şuţeanu, autointitulat: „Decanul decanilor”, felicitându-l pe autorul acestui articol, Prof. univ. dr. Curcă Dumitru (dreapta), pentru prodigioasa activitate în slujba învăţământului şi profesiei medical veterinare, pentru acţiunile întreprinse în calitate de lider sindical al facultăţii şi de vicelider pe USAMVB, precum şi la nivel naţional în sindicatul ALMA-MATER. Retorica: „Oare cât de sincere erau aceste aprecieri după 7 ani, de la evenimentele de contestare din ianuarie 1990?”; – jos: „Caracterizarea” profesorului Emilian Licperta de la Farmacologie, întocmită de către Emil Şuţeanu, depusă la sediul organizaţiei de bază a PMR din facultate, ce ajunge apoi la Securitate. A.C.N.S.A.S., D.U.I. 469681 fila 36.

în schemă, se poate vorbi, fie de atitudinea adoptată de unii oameni nemulţumiţi de propria încadrare în ierarhia universitară, fie de încercarea altora de folosire a evenimentelor în dorinţa de a accede, la posturi înalte sau la funcţii de conducere la nivel de facultate, institut sau la ministerul de

resort. De aici, până la încercarea de influențare a masei studențești către o anume poziție, a fost numai un pas. Este de înțeles că, au existat situații în care *contestarea* viza numai o anume exigență considerată excesivă, dar acestea au fost cazuri singulare și ele puteau fi rezolvate prin intervenția mediatoare a factorilor de conducere. Toată această detaliere a încercării de a explica *transformările produse*, nu intenționează o incriminare; ea exprimă numai convingerea că, cei care au fost contemporanii evenimentelor nu au dreptul să lase istoriei interpretări cosmetizate sau trunchiate.

Desigur, viitorii cercetători și analiști ai acestei perioade vor reuși să discearnă logicul de faptul reprobabil, și abia atunci lucrurile vor putea fi judecate la reala lor semnificație și valoare, dar până atunci, trebuie să recunoaștem că *istoria* cu faptele ei trăite, nu ne-a învățat nimic până în ziua de azi.

În ultima vreme, după 32 de ani de la *debutul evenimentelor*, se consolidează tot mai trainic ideea de *lovitură de stat* și nicidecum de un act revoluționar. Înțelepciunea nu a urmat recunoașterii marilor greșeli, nereușind din păcate să învățăm mare lucru din pătimirile unui trecut foarte apropiat; căci nu trecuseră încă 50 de ani de când în anii 1947–1950, profesorii: Gh. K. Constantinescu, Alexandru Ciucă, Francisc Popescu, Aurel Oprescu, Gheorghe Nichita, Derlogea Horea, Dagonfschi Hubert, Constantin (Titi) Simionescu, Ion Borcilă etc.; apoi în anul 1957 Ion Adameșteanu și alții asemenea lor, fuseseră scoși de la catedră, în mod samavolnic, pe *motive politice* [6, 11, 12].

Desigur, facem această afirmație păstrând proporțiile firești și judecând în exclusivitate actul înlăturării abuzive a universitarului dintr-un domeniu de activitate intelectuală, în care acesta își demonstrase vocația, profesionalismul și eficiența. Dacă am încerca să analizăm faptic, din punct de vedere al problemelor și procedeele interne de ordin administrativ-gospodăresc, perioada celor 32 ani care au urmat anului 1989, ar putea fi relatată și judecată „compartmentat” pe trei etape și anume [14]:

– Prima etapă ar constitui-o perioada imediat următoare evenimentelor din decembrie 1989, înglobând, participarea redusă a studenților de la medicina veterinară la demonstrațiile din stradă și implicarea lor – oarecum dirijată – în fenomenul protestataro-revencativ din facultate, apoi, încercarea conducerii institutului agronomic de a menține ordinea în incinta instituției prin desemnarea unor cadre didactice, constituite în acest scop în echipă, precum și derularea filmului ședințelor de alegeri din

18 ianuarie 1990, ce a avut loc în clădirea de la Viticultură. Fiecare treaptă a acestei etape necesită un succint comentariu.

Dar, să nu uităm că, în căminul studențesc nr. 1 din complexul Agronomie, căminiștii au deteriorat la începutul lunii Decembrie 1989, tabloul cu chipul lui Nicolae Ceaușescu (pentru care organele de securitate au demarat investigații ample), de asemenea, studenți căminiști de la Facultatea de Medicină Veterinară au răspândit în noaptea de 17 spre 18 Decembrie 1989, fluturași care îndemnau studenții să nu plece în vacanță, să rămână în București și să se solidarizeze cu protestatarii de la Timișoara (dar conducerea de partid și cea administrativă a IANB, a dispus ca toți studenții să plece în vacanță și căminele să fie închise).

S-a amintit despre neparticiparea în grup organizat a studenților de la medicina veterinară la demonstrațiile din stradă; este un adevăr, dar asta nu înseamnă și neparticipare la evenimente, ci dimpotrivă, se poate considera că studenții de la Facultatea de Medicină Veterinară „au participat” într-un mod care a onorat profesiunea și a sporit demnitatea lor tinerească și, asta datorită unui alt mod de intervenție a unor cadre didactice.

Astfel că, aproximativ 150 de studenți ai Facultății de Medicină Veterinară care locuiau în București (nu în căminele studențești), să nu părăsească capitala și să nu plece în vacanță, intenționând o participare efectivă după evenimentele din 22 Decembrie 1989. În acel moment a intervenit acțiunea unui om, precum și a celor apropiați, aflați pe lista celor contestați de către „studenți”, ei însuși părinți și cadre didactice, care și-au asumat responsabilitatea, îndrumându-și discipolii în acel ceas de mare responsabilitate. Intervenția lor a făcut ca cei aproximativ cei 150 de studenți, împărțiți în grupe de câte 10, să fie solicitați zilnic pe trei schimburi, la îngrijirea răniților aduși din stradă, în spitalele Grivița, CFR-2 și Sf. Măria. O acțiune care probabil a trecut neobservată, care n-a fost consemnată oficial și nici comentată de mass-media, dar pentru care părinții acestor studenți s-au aflat, virtual, în situația de a mulțumi profesorilor pentru modul în care și-au onorat calitatea de dascăl.

Referitor la organizarea internă a instituției, IANB, menționăm că, după declanșarea evenimentelor și retragerea conducerii administrative și politice, a apărut un anume gol de autoritate. În această situație, la nivelul institutului și al facultăților s-a creat Frontul Salvării Naționale. Din acel moment până la organizarea alegerilor pentru desemnarea rectorului, decanilor, șefilor de catedre și consiliilor de conducere, FSN-ul va avea autoritatea și atribuțiile unui organ de conducere.

Una din primele măsuri ale acestei autorități a fost organizarea serviciului de ordine și pază în unitate. FSN-ul se va implica mai târziu și în alegerea noilor structuri de conducere și chiar în actul de contestare, erijându-se, prin unii reprezentanți ai săi, în „forță justițiară” [14].

În paralel, cu toate acestea, are loc întoarcerea după 15 Ianuarie 1990 în facultate, a studenților și a unor cadre didactice care rămăseseră până la acea dată în expectativă, savurând sarmalele, fripturile, catalboșii, cârnații și alte bunătăți, stropite din plin cu sortimente de vinuri alese, puse pe masa de Crăciun, de Sf. Ștefan, de Anul Nou 1990, de Bobotează și de Sf. Ioan. În această atmosferă reîncep cursurile și apare pe alocuri fenomenul refuzului studenților de „a intra” la unele cursuri. Conducerea încearcă o mediere și acolo unde nu se reușește, în spiritul unui provizorat, asigură susținerea cursului de colegii din cadrul disciplinei respective.

De la bun început trebuie relevat „spiritul” în care s-au desfășurat aceste evenimente. Pe de-o parte, încălcându-se tradiția breslei, factorul care anima în acel moment corpul profesoral medical veterinar nu era cel al „concordiei”. Pe de altă parte, ca expresie a unei democrații care încerca să se afirme *nedemocratic* totuși, urma ca noile alegeri să se efectueze cu participarea efectivă a delegațiilor studențești aflate în sală și sub presiunea celor masați în jurul clădirii de la Viticultură. Se diferenția, de asemenea, poziția revendicativă a cadrelor didactice „tinere”, grăbite să catalogheze și, cu entuziasmul vârstei, să instaureze o nouă și *dreaptă* ordine democratică și europeană!. Atunci, în atmosfera presiunii exercitate de masa „tineretului studios” care-și exprima „revoluționar” voința, este ales primul birou de conducere al facultății, birou care a fost în funcție după 1989.

Dintre cei „aleși” au fost: conf. dr. Emil Șuțeanu, care de fapt urma să-și continue „legislatura” ca decan, iar proaspătul șef de lucrări Nicolae Constantin, promovat în toamna anului 1989, în grad didactic, precum și ca titular al disciplinei de Fiziologie, iar cu ani în urmă – numit inspector în M.E.I., a fost ales ca prodecan și, prof. dr. Horea Bârză, secretar științific. În aceeași perioadă, în spiritul judecăților și hotărârilor specifice unor asemenea momente tensionate, au fost „contestate” o serie de cadre didactice, după cum s-a mai spus, pe criterii subiective și, în general, pentru probleme care, dacă se dorea, puteau fi rezolvate pe cale administrativă, dacă factorii „în drept” s-ar fi implicat cu responsabilitate, dar era momentul „grijiilor individuale” și al vendetelor.

După epuizarea acestui prim episod „revoluționar”, după ce și-au

consumat întregul arsemnal „de propagandă”, spiritele fiind oarecum temperate prin împlinirea, chiar și parțială, a dezideratelor, sau prin întreținerea speranței în viitoare acte justițiare, energiile se concentrează asupra năzuinței unanime: readucerea facultății pe vechea vatră, de pe cheiul Dâmboviței, din Splaiul Independenței nr. 105, sectorul 5.

Deasupra pasiunilor, deasupra sentimentelor și resentimentelor se impunea voința tuturor, dorința și datoria tuturor: readucerea facultății la vechea ei vatră stabilită din anul 1885¹, pe o suprafață totală de teren de 6,54 ha, din care 3,54 ha erau cumpărați cu banii unor profesori, deci era proprietate privată.

Este cel de-al doilea moment decisiv din istoria facultății, în realizarea dezideratului, s-a acționat organizat și independent, dar într-un scop unic. Conducerea nou aleasă a acționat oficial solicitând Ministerului Educației (ministru în exercițiu fiind filosoful Mihail Șora), aprobarea readucerii facultății în Splaiul Independenței nr. 105, unde vechile clădiri nu fuseseră încă demolate în totalitate. Pe de altă parte, Comitetul Provizoriu al Frontului Salvării Naționale, Facultatea de Medicină Veterinară și Zootehnie – specialitatea medicină veterinară, întocmește o moțiune proprie pe care o înaintează la rândul său Ministerului Educației.

Revenirea facultății în *clădirile construite de mai bine de un secol* a fost una din priorități. De la fondarea clădirilor ce alcătuiesc Campusul medical-veterinar din Splaiul Independenței nr. 105, București, în perioada ce a succedat evenimentele socio-politice din decembrie 1989, factorii de decizie și corpul profesoral al Facultății de Medicină Veterinară din București, au analizat situația clădirilor și au dispus măsuri reconsiderare a bazei materiale a învățământului medical veterinar bucureștean, în reabilitarea și reconstrucția, renovarea și refacerea Patrimoniului Național a celei mai vechi facultăți de medicină veterinară din Balcani, construită în sistem pavilionar între anii 1885–1890, ansamblul de clădiri istorice ce sunt incluse pe Lista Monumentelor Istorice din anul 2010 a Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, a municipiului București Cod LMI B-II-m-B-18944, ca monument arhitectură Nicolae Cerchez, de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Se adaugă la acestea, intervențiile personale ale celor care aveau posibilitatea – într-un fel sau altul – să aducă în atenția „oficialilor în pulovere” problema facultății. Rezultatul acestor strădanii este aprobarea din 27

februarie 1990 care, sub semnătura Premierului Petre Roman, recunoștea facultății „dreptul întoarcerii acasă” [3, 7, 13].

Din nou energiile creatoare se concentrează în acțiuni succesive, într-o primă etapă are loc evacuarea atelierelor trustului „Carpați” și a unor birouri ale șantierului „Casei Poporului”, aflate în clădirile facultății. Se punea problema readucerii clădirilor la vechiul aspect și transformarea lor în spații funcționale, deci „reabilitarea/restaurarea” lor, și, în principal, a clădirii centrale, operă a arhitectului N. Cerchez. Se cereau rezolvate în același timp noi probleme: întocmirea proiectelor necesare reconstrucției, obținerea și gestionarea fondurilor aferente și realizarea practică a reconstrucției și reabilitării clădirilor rămase.

Paralel cu derularea lucrărilor propriu-zise, pentru a da realitate „reîntoarcerii”, personalul disciplinei de Fiziopatologie în primele zile ale lunii Ianuarie 1991, a cărui titular era asistentul universitar dr. Curcă Dumitru, începe transferul bazei materiale, mijloace fixe, obiecte de inventar, bibliotecă, arhiva disciplinei etc., din platforma Giulești a Institutului „Pasteur”, și, își începe la 3 februarie 1991, activitatea didactică în BARACA șantierului din fața amfiteatrului Riegler (Fig. nr. 2 și Fig. nr. 3).

Fig. nr. 2 - Personalul disciplinei de Fiziopatologie la data de 3 februarie 1991, în fața BARĂCII din Splai; de la stânga la dreapta: asistent dr. Drăgan Emanuel, profesor dr. Curcă Dumitru, asistent dr. Ioniță Carmen, tehnician Gândea Cornelia.

Fig. nr. 3 - La 3 februarie 1991 cu prima grupă de studenți în sediul din Splai „la BARACĂ”

Apoi, la un an, în primăvara anului 1992, este rândul disciplinei de Morfopatologie, să se instaleze într-o BARACĂ de lângă centrala termică. Revenirea celor două discipline, care au făcut parte din fosta Catedră de Patologie generală, Anatomie patologică cu demonstrații de microscopie, Inspecția sanitară a cărnurilor, Microbiologia teoretică și experimentală, fondată la 1900, și condusă până în 1936, de către savantul de renume mondial, profesor Paul Riegler; probabil că a fost chemarea celestă de revenire la locul de baștină. Cele două discipline își reiau activitatea în barăcile din curtea facultății, ridicate pentru nevoile proprii de către Trustul de construcții „Carpați”, în incintă mai erau încă 6 astfel de barăci.

Cu aceasta, se putea considera realizată problema revenirii pe vechile așezăminte și se putea trece la etapa următoare, aceea a organizării în stabilitate. Astfel, în anul 1994 s-a finalizat reabilitarea clădirii centrale, în anul 1997 s-a reușit reabilitarea parțială a parterului din clădirea ICZ, unde la 3 August 1997 se instalează laboratorul disciplinei de Fiziopatologie, în spațiile deținute de firma de construcții „Delfinul”, evitându-se astfel preluarea abuzivă a clădirii ICZ-ului de către Primăria Generală a Municipiului București (primar general fiind Victor Ciorbea), clădire în care se intenționa instalarea instituției Prefecturii Capitalei. S-a realizat amenajarea parțială a impunătoarei clădiri destinată Clinicilor universitare veterinare (Fig. nr. 4), de către firma de construcții „Delfinul”, clădire

anexă a Casei Poporului, ce a fost construită până la roșu, de vechiul regim totalitar aflat la conducerea României, până în anul 1990, pe locul unde a fost amplasat fostul Institut de seruri și vaccinuri „Pasteur”, ce a fost demolat în anul vara anului 1987.

Fig. nr. 4 – Clinicile universitare veterinare ale Facultății de Medicină Veterinară, intrarea prin fațada de Vest (stânga), intrarea prin fațada de Sud (dreapta); amenajate între anii 1994–1997, pe scheletul de beton al Depozitului de alimente a Casei Poporului, amplasat abuziv după dărâmarea Institutului de seruri și vaccinuri „Pasteur”, care aparținea Facultății de Medicină Veterinară din București.

După multe și anevoioase piedici și lipsuri, în anul 2020 s-au dat în folosință două clădiri strict necesare bunei desfășurări a activității universitare și anume: Spitalul Universitar Veterinar de Urgență (Fig. nr. 5 stânga) și Centrul Universitar de Medicină Experimentală (Fig. nr. 5 dreapta).

În această conjunctură, în plină reconstrucție a clădirilor facultății, paralel cu marile sau micile probleme ale momentului, s-a pornit cu entuziasmul propriu la îndeplinirea unui nou deziderat; într-un fel, întoarcerea „acasă” în vatra strămoșească, trebuia să însemne și „întoarcerea în marea familie a științei europene”.

Întoarcerea facultății la izvorul de la care pornise și la creșterea căruia fusese „parte” de-a lungul a peste 100 de ani, îndeplinirea acestor ambițioase deziderate a întrunit eforturile cadrelor didactice și a personalului ajutător, având două echipe de conducere:

– Prof. dr. Ion Miclăuș – decan; – Conf. dr. Victor Crivineanu – prodecan; – Conf. dr. Iulian Țogoe – secretar științific, conducere aflată în funcție două legislaturi, respectiv 1992–2000, formațiune înlocuită din februarie 2000, cu noii aleși: – Prof. dr. Victor Crivineanu – decan; – Conf. dr. Iulian Țogoe – prodecan; – Prof. dr. Nicolae Constantin – secretar științific [3, 8, 13].

Fig. nr. 5 – Spitalul Universitar Veterinar de Urgență (sus);
Centrul Universitar de Medicină Experimentală (jos).

Remarcăm faptul că, la data de 14 mai 2001 Asociația Generală a Medicilor Veterinari din România împreună cu Facultatea de Medicină Veterinară din București au organizat o ȘEDINȚĂ SOLEMNĂ (Fig. nr. 6), pentru aniversarea a două evenimente și anume [10, 19]:

– 130 de ani de la înființarea Societății de Medicină Veterinară (15 mai 1971);

– 80 de ani de existență a Facultății de Medicină Veterinară din București (22 iulie 1921) și 140 de ani de la organizarea de către Carol Davila a primei Școli veterinare (*de jure*) în România (15 mai 1961).

Fig. nr. 6 – Programul ȘEDINȚEI SOLEMNE din 14 mai 2001.

La alegerile din anul 2004, conducerea facultății va fi reconfirmată, cu modificările impuse de creșterea numărului de studenți și schimbarea secretariatului științific, fapt din care rezultă următoarea formulă: – Prof. dr. Victor Crivineanu – decan; – Prof. dr. Iulian Țogoe – prodecan; – Conf. dr. Alin Bârțoiu – prodecan; – Prof. dr. Nicolae Dojană – secretar științific.

Cu aceeași ocazie sunt aleși și șefii celor trei catedre: – Catedra „Științe preclinice” – prof. dr. Maria Crivineanu; – Catedra „Științe clinice” – conf. dr. Doina Daneș; – Catedra „Producții animale și sănătate” – prof. dr. Constantin Savu.

Conducând destinele Facultății două legislaturi, prima echipă va iniția practic „transformările” care au marcat drumul modernizării învățământului medical veterinar din București, conducerea care i-a urmat înscriindu-se firesc în efortul de realizare, în felul acesta s-au impus și realizat în succesiune, perfecționarea planului de învățământ și diversificarea formelor de instruire prin înființarea Colegiilor, a Școlii de înalte studii post-universitare, a Masteratului în medicină veterinară etc..

În același timp, se continuă reconstrucția clădirilor și se adoptă exigențele și normele prevăzute de Comunitatea Europeană pentru facultățile de medicină veterinară. Schimbările inițiate devin treptat realitate, expresie a lucrului concret, bine făcut, în așa fel încât, în anul 1996, Facultatea de Medicină Veterinară din București își depune candidatura ca membră a Asociației Europene a Instituțiilor de Învățământ Superior Veterinar (EAEVE). Toate acestea concură la instituirea în facultate a următoarelor tipuri de activități didactice:

– 1. învățământ de lungă durată (6 ani), funcționând din 1990–1993, opțional, și obligatoriu din 1993;

– 2. învățământ de scurtă durată (colegiul de 3 ani), cu două specializări: – Colegiul de igienă și laborator veterinar, specializare înființată în 1994; – Colegiul de clinică și farmacie veterinară, specializare înființată în 1997; ambele specializări funcționând cu câte 25 de studenți pe an, ce pregătesc asistenți veterinari.

Potrivit dispozițiilor în vigoare, la acea vreme, studenții anului III de la colegiu, puteau trece la cursurile de lungă durată în baza unui examen de diferență, luându-se în calcul media generală la absolvirea celor trei ani.

– 3. învățământ de studii aprofundate, cu specializările: – clinică și farmacie veterinară a animalelor de companie specializare care, din 2001, va trece la masterat; – igienă și sănătate publică; – diagnostic de laborator.

– 4. învățământ academic postuniversitar cu specializările: – clinică și farmacie veterinară; – diagnostic de laborator; – igienă și sănătate publică; – management veterinar.

Durata studiilor pentru învățământul post-universitar este de 2 ani, din care un an studii intensive și un an elaborarea lucrării de absolvire, ce conferă titlul de medic veterinar specialist gradul I.

– 5. învățământul post-universitar de tip „Masterat” durată studiilor de 3 ani, cu trei specializări: – clinică și farmacie veterinară; – diagnostic de laborator; – controlul alimentelor și sănătate publică.

Studiile se finalizează cu o disertație și cu obținerea titlului de „Master of Science”. În anul 2000 a obținut acest titlu prima serie de cursanți.

– 6. Școala Doctorală, instruirea prin doctorat se realizează prin două forme: – doctorat cu frecvență și cu durată studiilor de 4 ani; – doctorat fără frecvență, cu durată studiilor de 6 ani, ambele forme funcționând cu taxă și fără taxă. Activitatea de doctorat este condusă în anul 2004, de 26 profesori – conducători de doctorate.

Adăugat la aceste forme de învățământ, la cerere, se organizează cursuri post-universitare intensive cu durata de 1–3 luni, conținutul cursului stabilindu-se în raport de temele de interes pentru solicitanți.

Practica studenților este individuală; ea se poate efectua la o unitate medicală veterinară de stat sau la un cabinet medical veterinar particular. Programul prevede trei săptămâni de practică pentru fiecare an, cu perioada de desfășurare în luna iulie, această formă de instruire finalizându-se cu un examen.

Activitatea didactică se desfășoară potrivit planului de învățământ în cadrul catedrelor, iar disciplinele fiind acoperite pe ani de studiu cu cadre didactice și personal ajutător.

Putem concluziona că, în toată perioada de reorganizare de după anul 1990, ce continuă și astăzi, s-a urmărit preponderent următoarele direcții principale: – restructurarea catedrelor și armonizarea planului de învățământ cu cerințele europene, precum și cu realitățile profesiei; – modernizarea spațiilor comune din clădiri și campus; – construirea Spitalului de animale mici și animale de companie, realizat în anul 2000; – construirea Spitalului universitar de urgență, realizat în anul 2020; – construirea pavilionului pentru Centrul Universitar de Medicină Experimentală, realizat în anul 2020; – dotarea cu aparatură modernă și performantă; – adoptarea unui plan de învățământ de nivel european (determinat de măsurile de armonizare „Franța-România”, măsuri privind recunoașterea reciprocă a diplomelor; – obținerea autorizației de funcționare a specialităților „Controlul și expertiza produselor alimentare – CEPA”; – modernizarea sălilor de consultații pentru animale; – asigurarea tratamentului operator pentru animale mari; – inaugurarea unei farmacii veterinare moderne; – organizarea serviciului de asistență medicală veterinară cu sistem permanent în regim de gardă; – măsuri de protecția mediului prin finalizarea stației de epurare a apelor reziduale.

Încununarea întregii activități desfășurate în această perioadă este înscrisă în acreditarea Facultății de Medicină Veterinară din București, ca instituție de învățământ superior medical veterinar a Uniunii Europene (ședința Biroului executiv al EAEVE din 8–9 Martie 2002). Această recunoaștere înseamnă considerarea realizărilor facultății, dar și angajarea acesteia în păstrarea standardelor obținute și dobândirea de noi performanțe în perioada următoare [7, 13, 18].

Prin efectivele de studenți care frecventează cursurile de zi ale facultății

(neexistând forme de învățământ fără frecvență, sau la distanță), prin proprietarii de animale sau de unități de prelucrare a produselor animaliere, ce recurg la serviciile de asistență medicală-veterinară, iau contact nemijlocit cu un așezământ de cultură, a unei instituții cu tradiție în spațiul din balcanii de est, în care s-au format oameni, nu numai din România, ci și din Grecia, Bulgaria, Ungaria, Israel, Republica Moldova, precum și din multe țări din Orientul Apropiat, China, Vietnam, Coreea, Africa și America.

În acest spațiu de cultură și învățământ, studenții, doctoranzii, masteranzii etc., au realizat o pregătire competentă de specialitate, dar au făcut cunoștință și cu istoria seculară a breslei, cu tradițiile acesteia, cu personalitățile care au slujit-o, ducând faima peste granițele țării [1, 2, 4, 5, 9]. Și astfel, prin istorie, ne perpetuăm peste ani, generație după generație, fiecare străduindu-se, la rândul său, potrivit propriei înțelegeri a datoriei și a menirii sale de dascăl dedicat profesiei medicale veterinare.

Învățământul medicinei veterinare din București, indiferent de unitățile la care a fost afiliată: Spitalul Colțea sau Filantropia, Spitalul de la Mănăstirea Mihai Vodă, Facultatea de Medicină, în cadrul Ministerului de Război sau celui de Interne, al Agriculturii, al Universității din București, al Institutului de Zootehnie și Medicină Veterinară, al Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu”, iar mai recent, începând cu anul 1995 face parte din cadrul Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, bucurându-se totodată de o reputație solidă, la nivel național, cât și internațional. Unii indicatori ai prestigiului facultății de medicină veterinară, sunt rezultatele sale deosebite, date atât de numărul în creștere al candidaților din România, cât și al celor veniți din străinătate pentru a studia în limba română, fie în limba engleză sau în limba franceză, în acest spațiu universitar.

Atraktivitatea FMVB este generată de oferta educațională bogată și de condițiile de studiu aflate la un nivel de excelență, datorită acumulărilor din ultimul deceniu și acțiunilor strategice care pun Facultatea pe un curs în permanență ascendent. Ea este recunoscută din punct de vedere al competențelor academice și al cercetării științifice, atât în cadrul Uniunii Europene, cât și în spațiul non-european. F.M.V.B. face parte din Asociația Facultăților de Medicină Veterinară din Europa, organism cu rol de evaluare și acreditare europeană, iar recunoașterea sa și realizările obținute conferă un statut deosebit la nivel internațional.

Dacă în trecut, începând din anul 1856 Școala Națională Veterinară

din București, din anul 1883 Școala Superioară de Medicină Veterinară, ca apoi din 22 iulie 1921 Facultatea de Medicină Veterinară încorporată Universității din București până în anul 1948, a fost frecventată de studenți veniți din întreaga Peninsulă Balcanică (Grecia, Bulgaria, Turcia, Serbia etc.), iar după 1948, studenții români au avut colegi veniți din Ghana, Burundi, Liberia, Africa Centrală, Congo, Chile, Angola, Madagascar, Costa Rica, Brazilia, Zair, Maroc, Liban, Senegal, Peru, Republica Malgașă, Cipru, Polonia, Vietnam, Tanzania, Cehoslovacia, Zambia, Siria, Zimbabwe, Coreea de Nord, India, Grecia, Mexico, Republica Centrafricană, Israel, S.U.A.

După anul 2010, odată cu înființarea secțiilor cu limbă de predare engleză și respectiv cea de franceză, studiază studenți proveniți din țările U.E. și non-UE care vorbesc franceza sau engleza, precum: Anglia, Franța, Germania, Elveția, Italia etc.

În același timp, s-au pregătit doctoranzi din Egipt, Irak, India, Vietnam, R.F. Germania, Japonia etc., apoi și-au susținut tezele de doctorat la Facultatea de Medicină Veterinară din București, antamând teme de patologia reproducției, microbiologie, anatomie patologică, anatomie comparată, boli infecțioase, patologie chirurgicală, tehnologie și expertiză sanitar-veterinară, iar pentru specializare în Fiziologie un medic veterinar din Peru și în Anatomie, un altul din Polonia; iar la Fiziopatologie un medic veterinar din Cuba.

Totodată, cadre didactice au activat în Zair (Dimitrie Popescu, Constantin Bădescu, Mircea Mușetescu, Titus Blidariu, Aurel Popoviciu, Emil Șuțeanu), în Algeria (Marin Marinescu, Paul Cura, Ștefan Gurghiș, Măhai Petculescu, Horea Bârză, Elena Bârză) și în Zambia (Ion Miclăuș, Dumitru Mihai), ce pot fi considerați drept pionieri ai răspândirii științelor medical veterinare în țări africane și nu numai.

Sectoarele în care activează medicii veterinari

Pentru apărarea sănătății șeptelului din țara noastră, în continuă creștere, o importanță deosebită s-a acordat amplificării și modernizării rețelei sanitare veterinare, în cadrul căreia, circumscripțiile constituie unitățile operative de bază, fapt pentru care numărul lor a crescut de la 529, câte erau în anul 1944, la 2.174 în anul 1973.

Odată cu sporirea lor numerică, le-au fost atribuite dispensare moderne, dotate cu instrumentar medico-chirurgical corespunzător, precum și cu

material biologic necesar acțiunilor anti-epizootice. În urma acestei dezvoltări neîntrerupte, rezultatele pozitive n-au întârziat să se arate.

Așa, spre exemplu, dacă până în 1944 în România se ucideau anual câte 1.000 – 3.000 cai morvoși, în 1947 numărul lor s-a redus la 827, iar din 1960 nu s-a mai înregistrat nici un caz de morvă. Un regres s-a constatat și în frecvența brucelozei care, în anul 1950 era declarată în circa 60% din fermele zootehnice de stat, în anul 1957 numărul unităților scade la 6,3%, pentru ca în anul 1969 întregul efectiv de taurine din gospodăriile de stat să fie indemne de această afecțiune. Astfel că, în anul 1974, practic, bruceloza este lichidată în toate fermele de stat și cooperatiste.

Rezultate încurajatoare au fost obținute și în combaterea tuberculozei la taurine încât, în anul 1963, erau asanate majoritatea fermelor de stat, iar în fermele cooperativelor agricole de producție, numărul taurinelor tuberculino- pozitive era, de asemenea, în continuă scădere.

Aceleași rezultate pozitive s-au obținut și în profilaxia specifică, bazată pe vaccinări și tratamente oficiale, obligatorii și gratuite sau, în unele cazuri, contra unei taxe, destul de reduse. Astfel, dacă se compară situația pierderilor înregistrată în anul 1947, cu aceea din 1963 se constată că numărul „animalelor moarte de antrax scade la taurine de la 5.616 la numai 287; pierderile la porcine datorită rujetului se reduc și ele de la 11.261 la 405 suine, în timp ce proporția cazurilor de pestă porcină și a celor de pseudopestă aviară scade cu peste 60%. Pentru formarea unei imagini de ansamblu asupra dezvoltării rețelei de asistență medicală veterinară în perioada anilor 1950–1973, următoarea statistică elocventă, publicată în *Revista de Creșterea animalelor*, nr. 8 din 1974, este redată în Tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Specificare	1950	1960	1970	1973
Circumscripții sanitare veterinare	715	1.507	2.112	2.174
Dispensare sanitare veterinare	512	1.268	1.555	1.705
Stațiuni pentru controlul alimentelor	—	20	72	82
Medici veterinari în rețeaua sanitară veterinară de stat	794	1.603	2.860	3.174
Biopreparate produse în țară (seruri, vaccinuri etc.):				
Numărul sortimentelor	49	65	85	93
Cantități produse –în litri	99.632	242.887	241.456	317.137

Menționăm că, în prevenirea și combaterea bolilor infecto-contagioase și de invazie, afară de acțiunile de profilaxie specifică, îmbinate cu complexul de măsuri generale, strict obligatorii, un rol important a revenit întreprinderilor pentru valorificarea și industrializarea cadavrelor de animale: ECARISAJ/PROTAN (vezi Propunere pentru acordarea Premiului de Stat al R.P.Română, medicului veterinar Begnescu Petre pentru organizarea ecarisajului profilactic sanitar industrial. Poz. 576, 30 file; <http://arhivelenationale.ro/site/download/inventare/Presedintia-Consiliului-de-Ministri.-Consiliul-de-Ministri.-1945-1955.-Inv.-3135.pdf>).

S-au înlăturat astfel sursele de infecție și, totodată, a contribuit la asigurarea necesarului de proteină animală furajeră prin valorificarea acelor cadavre. Dacă în 1944 exista în țară o singură întreprindere de acest fel, la București, în anul 1974 numărul a crescut la șase, fiind dotate cu aparatură modernă.

La această situație satisfăcătoare un rol decisiv au avut biopreparatele, medicamentele și biostimulatorii indigeni, în continuă creștere și diversificare. De unde, până în anul 1947, cea mai mare parte de produse biologice erau importate, prin construirea unei fabrici moderne în cadrul Institutului de cercetări veterinare și biopreparate „Pasteur”, în intervalul 1949–1952, s-a creat posibilitatea ca producția acestor sortimente să fie în așa fel organizată, încât să asigure nu numai satisfacerea consumului intern, ci și largi posibilități pentru export [16].

În privința medicamentelor și biostimulatorilor, a căror producție în țară, înainte de 1944, practic era inexistentă, ulterior industria națională le poate asigura în cantități suficiente consumului intern, dispunând chiar și de sortimente destinate exportului, toate produsele având calitatea și eficiența verificate de Laboratorul central pentru controlul medicamentelor. Pentru producerea medicamentelor, antibioticelor și biostimulatorilor de uz veterinar exista în anul 1975 următoarele fabrici: *Terapia* din Cluj-Napoca, *Tableta*, *Galenica* și *Fiola* din București, *Fabrica de antibiotice* din Iași, precum și mai multe întreprinderi chimice, ale căror produse se distribuiau și prin Farmaciile veterinare din București, Cluj-Napoca, Baia Mare, Constanța, Iași, Sibiu și Timișoara, existente din anul 1960.

Datorită măsurilor și condițiilor de ordin sanitar create, pe lângă morvă (1960) și bruceloză bovină (1969), au mai fost eradicate variola ovină (1957) și durina (1965), în timp ce altor boli infecto-contagioase și parazitare li s-a redus sensibil incidența.

În schimb, din cauza exploatării intensive a animalelor, în unități de tip intensiv-industrial, au apărut noi probleme de patologie medicală veterinară, care au fost dezbătute în diferite simpozioane și conferințe naționale, ocazii pentru a se afla căile de prevenire și combatere a lor. Astfel, Facultatea de medicină veterinară și Filiala Societății de medicină veterinară din Cluj-Napoca au organizat, în zilele de 26–27 noiembrie 1971, Simpozionul cu tema: „Tehnopații la taurine în unitățile de creștere de tip industrial”. Cu acest prilej s-au dezbătut probleme privind unele aspecte ale etiopatogeniei sterilității în combinatele de creștere intensiv-industrială a taurinelor, arătându-se frecvența, etiologia și tratamentul afecțiunilor ginecologice, precum și rezultatele obținute prin aplicarea unor scheme terapeutice.

În anul 2006 erau în România 9.120 de medici veterinari, din care 1.451 erau pensionari, ce activau în majoritatea sectoarelor, din care bărbați erau 75,6%. În administrația publică, activau 23%, adică 2.128 medici veterinari (69,4% erau bărbați). Numărul total al studenților de la toate facultățile de medicină veterinară în anul 2004 a fost de 4.309, în creștere față de 3.400 în anul 1999.

Una dintre primele măsuri care urmau să fie adoptate, la solicitarea UE, a fost eliminarea colegiilor de tehnicieni/asistenți veterinari din cadrul facultăților de medicină veterinară, începând din anul 2005.

Medici veterinari cu activitate liberală erau 3.949 (adică 43,3%), ce erau clasificați în două categorii, în funcție de faptul că au sau nu, și activități în sectorul public. Medicii veterinari care participau la o activitate publică și liberală era de 3.115, respectiv 34,2% din personalul medical veterinar. Pentru unii, acest statut era doar temporar, așteptându-se la o instalare completă în sectorul liberal.

Trebuie remarcat faptul că multe cadre didactice, având în vedere salariile scăzute oferite de universitate și respectiv de legislația în vigoare de la acea vreme, aveau și o clinică privată în care aceștia practicau în paralel. Alți medici veterinari au ales să exercite doar profesiunea liberală, numărul lor era de 834 (adică 9,1%). Este important să ne amintim că, înainte de 1989, acest număr a fost zero și că, nu a fost până la mijlocul anilor 1990, așteptând pentru a vedea primele structuri private ce vor apare.

Numărul de medici veterinari angajați de companiile agro-alimentare și de cele farmaceutice, era de 813 (adică 8,9%), acest număr relativ ridicat fiind explicat de importanța sectorului agricol în economia românească.

Au existat și cazuri de schimbare a profesiei medical veterinare, șomeri și alte situații, aceștia reprezentau 3,7% dintre medicii veterinari, adică 334 de persoane.

În perioada totalitară, un domeniu nou de activitate, având un rol important, i-a revenit medicului veterinar în coordonarea întregii activități zoo-veterinare de pe raza Consiliului Unic Agro-industrial de Stat și Cooperatist (C.U.A.S.C.), respectiv, medicului veterinar șef care a fost încadrat în biroul executiv, exercitând și funcția de inspector veterinar de stat. Această nouă structură organizatorică a rețelei de asistență zoo-veterinară asigura servicii de calitate superioară, promptitudine și continuitatea activității medicului veterinar, contribuția lui efectivă la realizarea producției animaliere, precum și a stării de sănătate a șeptelului.

În acest context, zootehnia și medicina veterinară românească s-au afirmat ca domenii indispensabile progresului economic, în care biologia animală și științele medical veterinare s-au interferat cu tehnica construcțiilor necesare pentru cazarea/adăpostirea animalelor de rentă, cu mecanizarea, cu electrificarea și cu chimizarea producției animaliere (folosirea aditivilor furajeri, biostimulatorilor de creștere, medicamentelor anti-infecțioase etc.), militând pentru o medicină veterinară predominant preventivă.

Toate aceste măsuri au în vedere, pe prim plan, aspectele complexe și încă insuficient cunoscute ale patologiei de grup, legată de creșterea și exploatarea intensivă a animalelor, în condițiile de continuu progres tehnologic ale combinatelor zoo-industriale și a fermelor de profil. Apare astfel, sugestivă și cu un vast conținut, denumirea pe care regretatul profesor și om de știință *Ioan Adameșteanu* a dat-o acestor entități morbide cu care se confrunta medicina veterinară, denumindu-le prin termenul generic de „tehnopatii”. Toate acestea s-au răsfrânt asupra efectivelor de animale și a producțiilor animaliere obținute, în final asupra eficienței economice a unităților zootehnice.

Producția animalieră

Strămoșii noștri care au fost băștinașii spațiului Carpato-Danubiano-Pontic, traco-geto-dacii, au fost buni vânători, culegători și pescari, dar și buni cunoscători și crescători de animale, date amănunțite legate de aceste aplicații, sunt redată în lucrarea intitulată: „Of the concerns of our ancestors in the Carpato-Danubiano-Pontic region

for animal breeding (I. From the ancient times until the romans leaving Dacia)”, comunicată și publicată în anul 2013 [9]. Cunoașterea spiritualității strămoșilor noștri, a traco-geto-dacilor, constituie o problemă dificilă a cercetării științifice actuale și viitoare, atât datorită complexității fenomenelor în sine, cât și așa-numitei „opacități” a descoperirilor arheologice. Pentru traco-geto-daci, dificultatea este și mai mare, întrucât se asociază cu lipsa sau sărăcia izvoarelor scrise. Din acest motiv, speranțele cercetătorilor s-au îndreptat spre descoperirile arheologice, care au rămas principala sursă prin care se pot aduce noi contribuții la cunoașterea vieții spirituale și materiale a strămoșilor noștri.

Lipsa cunoștințelor, cumulată cu neputința omului de a lupta cu forțele naturii, a făcut ca numeroase populații antice – printre care și traco-geto-dacii – să se supună forțelor naturii și în locul cauzelor reale (științifice) să vadă cauze imaginare. Lipsa de cunoaștere a făcut ca superstițiile și credințele să joace un rol important în viața oamenilor din epocile mai vechi. La traco-geto-daci aceste credințe sunt ilustrate printr-o serie de descoperiri arheologice, care pe plan suprastructural reflectă părerea oamenilor că, viața lor este dirijată de anumite forțe ale naturii, iar ei prin diferite manifestări pot să influențeze aceste forțe supranaturale.

Acum cel puțin 18.800 și cel mult 32.100 de ani, oamenii au domesticit primii câini, descendenți ai lupilor cenușii. Ei nu au fost domesticiți în Orientul Mijlociu sau Asia de Est, așa cum se credea până acum, ci în Europa, potrivit unui studiu recent al cercetătorilor finlandezi. Oamenii de știință de la Universitatea din Turku (Finlanda) au adunat dovezi ale faptului că vânătorii și culegătorii europeni sunt cei care au transformat lupii în cei mai buni prieteni ai omului, înainte chiar de apariția agriculturii, relatează cnn.com.

Așa se explică de ce Draco (sau Dracon) a fost stindardul de luptă al dacilor, al costobocilor și tyrageților de pe actualul teritoriu al Moldovei precum și a daco-tracilor moesi de la sud de Dunăre. Acesta avea forma unui cap de lup cu gura deschisă, care se continua cu un corp de balaur, confecționat din material textil sau din piele care se umfla în bătaia vântului iscând un zgomot care imita urletul lupilor îngrozind dușmanul și alcătuia o flamură serpentiformă orizontală.

Capul de lup, cu gura deschisă, făcut din bronz sau argint, era fixat cu gâtul într-o prăjină, iar printr-un ingenios sistem interior, sub acțiunea curenților de aer, stindardul dac producea un șuiert puternic, ce

avea ca efect îmbărbătarea luptătorilor proprii și panicarea celor inamici. De asemenea, inducea o stare de nervozitate cailor inamicului, care nu mai auziseră un asemenea sunet (J.C.N. Coulston, *The draco stindard*, în *Journal of Military Equipment Studies*, 2, 1991, 102).

Atestarea certă a acestui stindard în legătură cu dacii se află în peste 20 de imagini sculptate pe unele metope ale Columnei lui Traian, în special în scenele de luptă, în preajma unor fortificații dacice sau a unor căpetenii de rang înalt din rândul dacilor. În cel puțin două cazuri, reprezentarea stindardului pe Columnă este legată și de reprezentarea lui Decebal. Reprezentări ale stindardului dacilor apar și printre prăzile de război sculptate la baza Columnei. Atingând apogeul basoreliefului istoric roman, cele 124 de episoade care îmbracă în spirală trunchiul coloanei și care ilustrează *Comentariile* lui Traian despre războaiele dacice (*De bello dacico*), prin caracterul lor de fapt real dovedit istoricește, constituie un adevărat document privind preocupările dacilor, pentru creșterea și utilizarea cailor în lupta de apărare, precum și pentru creșterea vacilor, porcilor, oilor etc., pentru consumul uman.

În municipiul Orăștie, în județul Hunedoara, în locul în care din Drumul european E-68 se desprinde șoseaua ce duce spre Costești – Sarmizegetusa Regia, a fost ridicat monumentul „Izvorul de Aur al Dacilor”, realizat de către sculptorul Nicolae Adam. În partea superioară a acestui ansamblu monumental, la înălțimea de opt metri, este reprodus un „Draco”, cu o lungime a capului de lup de 1,2 m, iar cea a trupului de șarpe de 5,5 m.

Potrivit oamenilor de știință scheletele de animale lăsate în urmă de vânătorii europeni au atras lupii, ceea ce ar fi dus la o apropiere între aceștia și oameni.

Din epoca bronzului și cea a fierului, în urmă cu 6.000 de ani, pe teritoriul Moldovei medievale, s-a dezvoltat cultura Cucuteni, considerată „una dintre cele mai interesante și remarcabile culturi neolitice ale Europei”; era o populație de agricultori și crescători de animale, locuitorii acestor ținuturi trăiau în cetăți fortificate, foloseau cuptoare mari pentru a se încălzi și a-și pregăti hrana, dar și pentru a face ceramică de diferite forme (exemplu: Hora de la Frumușica), decorate cu motive stilizate în formă de spirală sau de șerpuitură, simetrice din punct de vedere cromatic

Populația aparținând culturii Cucuteni avea o organizare protourbană, cu locuințe mari, cu vetre interioare. Aveau ca ocupație vânătoarea,

agricultura și meșteșuguri casnice, cum ar fi: țesut, olărit, confecționare de unelte. În premieră mondială, la Roma în septembrie-octombrie 2008, în Vatican, Palazzo della Cancelleria, este prezentată expoziția dedicată unei magnifice și vechi civilizații europene, Cucuteni-Tripolie, una din cele mai semnificative manifestări ale civilizației din Bătrânul Continent. Acest eveniment excepțional a devenit posibil datorită colaborării, pentru prima oară în domeniul cultural și istoric, dintre România și Ucraina, precum și datorită contribuției speciale a Republicii Moldova. Pe ceramica Cucuteni predomină decorul în spirală, cu numeroase variante și combinații. S-au găsit și figuri feminine cu torsul plat, decorate cu motive geometrice.

Culorile predominante pe ceramica Cucuteni sunt roșul, albul și negrul, cu unele variații în funcție de temperatura la care a fost ars vasul respectiv. Ca formă, vasele diferă de la simple pahare la vase mari de tipul amforelor. La Muzeul de arheologie din Piatra Neamț, precum și Muzeul Palatului Culturii din Iași se găsesc o serie de artefacte sau picturi pe vase de ceramică, înfățișând diferite specii de animale folosite de oamenii din acea epocă.

Un alt monument important este cel de la nordul comunei Adamclisi, din Dobrogea, într-o zonă de coline împădurite, se află *Monumentul triumfal* al Regelui Burebista (82 î.Hr. - 44 î.Hr.), menit să pună în adevărata sa lumină cultura și vrednicia poporului dac, al cărui urmaș direct este poporul român, este un autentic izvor de informații și documente despre evenimentele din istoria veche a poporului român. Clădirea muzeului, inaugurată în 1977, este concepută ca un lapidarium și cuprinde numeroase vestigii arheologice descoperite în cetate și împrejurimi. Pe o parte a muzeului sunt expuse metopele, friza inferioară și cea superioară, pilaștrii, crenelurile și blocurile de parapet ale stilului attic festonat. În centrul sălii este expusă statuia colosală a trofeului, inscripția și friza cu arme. Celelalte exponate sunt constituite de colecțiile ceramice (vase aparținând culturii Hamangia, ceramică getică, amfore grecești, romane și bizantine), opaițe, unelte, podoabe, fragmente de apeducte, sculptură, documente epigrafice.

Monumentul triumfal avea o înălțime de 39 m, o formă circulară cu un diametru de 38 m, fiind alcatuit dintr-un nucleu cilindric de dimensiuni apreciabile (12,6 m înălțime; 31 m diametru), construit din zidărie brută, înconjurat la bază de o platformă circulară cu 7 trepte de piatră; nucleul era îmbrăcat în blocuri de piatră care se continuau cu un rând de *metope* în număr de 54 (din care până astăzi s-au păstrat numai 49),

sculptate în basorelief cu scene din timpul luptelor purtate de geto-daci. Printre elementele de ornamentație, în afară de cai și vaci, domină ovinele și caprinele. O statistică a efectivelor de animale în intervalul 1860–1926 din România este redată în Tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2. Efectivele de animale din România între anii 1860–1926

Anul	Cabaline	Bovine	Ovine	Porcine	Caprine
1860	461.063	2.607.594	4.410.457	1.051.130	409.676
1873	391.147	1.832.726	4.190.965	804.269	184.665
1884	532.881	2.376.056	4.654.776	886.441	241.925
1900	864.324	2.558.526	5.655.441	1.709.206	232.514
1911	1.824.714	2.666.945	5.269.493	1.021.435	186.515
1916	1.102.622	2.835.732	7.645.410	1.316.517	295.924
1919	1.379.916	4.633.999	7.790.633	2.289.456	354.775
1920	1.485.200	4.729.766	8.689.996	2.513.610	499.922
1921	1.686.728	5.520.914	11.119.041	3.159.591	573.900
1922	1.802.051	5.745.534	12.320.569	3.146.806	551.712
1923	1.828.129	5.553.871	12.480.969	2.924.603	584.647
1924	1.845.208	5.398.704	13.611.902	3.133.144	531.236
1925	1.140.804	5.049.078	12.950.212	3.087.889	493.583
1926	1.877.285	5.708.384	13.581.869	3.167.722	476.670

La începutul secolului al XX-lea sunt publicate de către medici veterinari de specialitate o serie de monografii și cărți, necesare pentru instruirea celor interesați, astfel s-a publicat de către Nicolae Filip în anul 1915, monografia: „CAII. Generalități, Descrierea raselor de cai, creșterea, îngrijirea și întreținerea calului” (Fig. nr. 7 stânga); Gh. Ionescu Brăila în 1936 publică cartea intitulată: „Creșterea animalelor în agricultura românească” (Fig. nr. 7, mijloc); iar Nicolae Teodoreanu în 1937 publică cartea „Creșterea oilor” (Fig. nr. 7, dreapta).

În perioada 1951–1990, numărul animalelor la principalele specii a evoluat astfel: – la porcine de la 2.197 mii cap. la 11.651 mii cap. (de peste 5,3 ori); – la bovine de la 4.502 mii cap. la 6.291 mii cap. (cu 40%); – la ovine de la 10.222 mii cap. la 15.435 mii cap. (51,0%); – la caprine de la 498 mii cap. la 1.017 mii cap. (de peste 2 ori); – la cabaline de la 1.002 mii cap. la 663 mii cap. (s-a redus cu o treime).

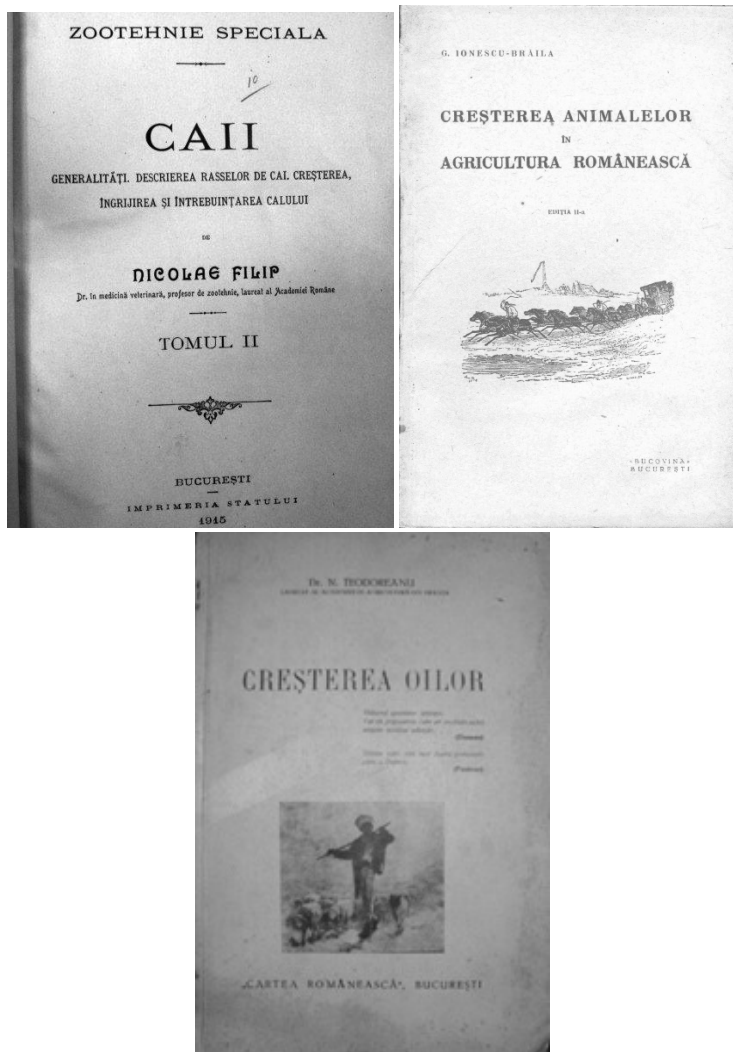

Fig. nr. 7 - Monografia: „CAII. Generalități, Descrierea raselor de cai, creșterea, îngrijirea și întreținerea calului” TOMUL II, de Nicolae Filip, 1915, Imprimeria Statului, București (sus-stânga); cartea: „Creșterea animalelor în agricultura românească” de Gh. Ionescu Brăila, Ediția a II-a, 1936, Tipografia „Bucovina” I. E. Torouțiu, București (sus-dreapta); cartea: „Creșterea oilor” de Nicolae Teodoreanu, 1937, Editura Cartea Românească, București (jos).

Creșteri mai importante s-au înregistrat la porcine, în schimb la

bovine și la ovine evoluția numărului de animale a fost mai redusă, deși, se planifica un număr de animale mult mai mare. Spre exemplu, prevederile celui de al XIII-lea Congres al PCR din noiembrie 1984, pentru sfârșitul cincinalului 1981–1985, erau următoarele: 11 mil. bovine; 15–16 mil. porcine; 28–30 mil. ovine; 80 mil. păsări. În perioada 1986–1989, comparativ cu perioada 1951–1955, producția de carne a crescut de trei ori, producția de lapte și lână de peste două ori, iar producția de ouă de peste 5,5 ori (Tabelul nr. 3).

Tabelul nr. 3. Producția principalelor produse de origine animală în perioada 1951–1955 și 1986–1989, media pe cincinaluri

Perioada	Carne total mii tone	Lapte mii hl	Lână tone	Ouă mii buc
1951–1955	751	2.3476	18.218	1.330
1986–1989	2.287	49.600	38.018	7.570
1986–1989 1951–1955 %	300,5	211,3	208,7	565,7

Sursa: Anuarele statistice ale României

Bovinele, porcinele și păsările au fost crescute în complexe industriale de mare capacitate: câteva mii de capete la bovine, câteva zeci sau sute de mii de capete la porcine, milioane de păsări. Îmbunătățirea raselor de animale, sistemele intensive de creștere, mai cu seamă la speciile porcine și la păsări, au permis obținerea unor producții medii pe cap de animal semnificativ mai mari, față de perioada anterioară cooperativizării (Tabelul nr. 4).

Tabelul nr. 4. Evoluția producțiilor medii pe cap de animal în perioada 1951–1989

Pro- dusul	U/M	1951– 1955	1956– 1960	1961– 1965	1966– 1970	1971– 1975	1976– 1980	1981– 1985	1986– 1989
Lapte de vacă	l/cap	970	1.182	1.185	1.674	1.598	1.870	1.808	1.968
Lapte de oaie	l/cap	39	37	37	35	33	33	34	34
Lână	kg/cap	1,7	1,9	2,1	2,2	2,2	2,5	2,6	2,5
Ouă	buc/ cap	62	37	85	91	120	140	154	150

Sursa: Anuarele statistice ale României

Pași importanți s-au făcut, de asemenea, în ceea ce privește modernizarea învățământului și a cercetării științifice din zootehnie și medicină veterinară [2, 3, 4, 5, 7, 13]. Un aport deosebit în aceste domenii, l-a constituit transpunerea în viață a integrării organice a învățământului cu producția și cercetarea științifică. S-au creat astfel premise trainice pentru pregătirea de specialiști cu larg orizont tehnico-profesional și științific și cu multiple posibilități de afirmare în activitatea cotidiană.

Realizările înregistrate în cercetarea științifică românească, efectuată în domeniul creșterii, exploatării, patologiei, profilaxiei și terapiei bolilor la animale, se cuvine a fi menționate următoarele:

- elaborarea unui set de măsuri profilactice și curative pentru unitățile de creștere și exploatare intensivă a vacilor de lapte, tineretului taurin și ovin pus la îngrășat, precum și pentru complexele de suine și păsări, conform dezideratului modern de populare și depopulare, respectând principiul *totul plin, totul gol*;

- preconizarea unor noi produse și tehnici, utilizate în acțiunile de decontaminare periodică și în focar;

- teste moderne de control al salubrității produselor alimentare de origine animală ce intră în alimentația omului, precum și al subproduselor animaliere din abatoare și industriile alimentare, destinate uzului zootehnic;

- tehnici complexe, de mare finețe și precizie pentru stabilirea diagnosticului în viroze, toxicoze și, în special, în micotxicoze, al căror tablou morbid s-a extins, producând pierderi economice alarmante;

- realizări ale chimiei farmaceutice care a preconizat, a experimentat și a fabricat apoi, în șarje industriale, numeroase medicamente și biostimulatori de uz veterinar;

- o serie de măsuri active în lupta ce se desfășoară pe plan mondial și național împotriva poluării mediului ambiant și a tulburării echilibrului biologic al ecosistemelor naturale.

Industrializarea zootehniei a adus progrese remarcabile în ceea ce privește creșterea producției animale și a productivității muncii în zootehnie, îmbunătățind totodată asistența sanitară veterinară prin modernizarea ei, atât în formă cât și în conținut. S-au diagnosticat astfel, stări morbide necunoscute până în ultimii ani ca: acidoza metabolică latentă a rumegătoarelor, necroza cortexului cerebral la rumegătoare, boala de aglomerare la viței, precum și o serie de maladii genetice.

Pe de altă parte s-au stabilit o serie de relații cu privire la influențele statusului fiziologic și ale mediului înconjurător asupra imunității și s-au făcut pași importanți în diagnosticul precoce al leucozelor, brucelozei, pasteurelozelor, salmonelozelor, micozelor și micotoxicozelor.

Referitor la farmacoterapie, noul a pătruns substanțial în conduita terapeutică și în industria medicamentului de uz veterinar, în acest context se pot menționa soluțiile de electroliți, utilizate în terapia orală a diareei neonatale a vițelor; complexele solubile de antibiotice, sulfamidele hetero-ciclice retard, asociațiile neuroleptanalgezice, romtiazinul soluție injectabilă (primul tranchilizant românesc de uz veterinar); racilinel – utilizat pe scară largă în chirurgie și obstetrică; – rafoxanidul (preparat cu eficacitate remarcabilă în fascioloză); precum și unele produse detergente și dezinfectante ca lactimul, bactodetul ș.a.

Cu toate succesele înregistrate în apărarea sănătății animalelor și a omului, medicina veterinară se confruntă încă, cu mari probleme de zooeconomie și sănătate publică. În linii foarte generale, acestea se referă la:

- mortalitatea încă destul de mare la tineretul taurin, ovin, suin și aviar, în primele zile, săptămâni și luni de viață;
- perturbări în producția de lapte și carne și în procesul de reproducție, cauzate de îmbolnăvirile aparatului locomotor la vacile de lapte, la ovine, la vierii și scroafele de reproducție;
- mortalitatea produsă de micotoxicoze la toate speciile de animale;
- sterilitatea determinată în special de stabulația permanentă și stresul alimentar care afectează grav ciclul de reproducție, ceea ce influențează negativ reîmprospătarea, regenerarea efectivelor matcă prin reducerea prăsislei;
- consumul mare de medicamente și biostimulatori ceea ce mărește costul producției animaliere, însă din nefericire acesta nu este singurul inconvenient.

Dar, ne-am întrebat noi vreodată, ca medici veterinari – care este efectul consumului de carne, lapte, ouă, provenite de la animalele a căror hrană, provine de pe terenuri în s-a folosit intens chimizarea, îngrășăminte chimice, ierbicide și fungicide, fie că s-au administrat și cantități însemnate de biostimulatori, hormoni, medicamente antiparazitare, sulfamide, antibiotice etc.?. Problema este, poate, de cea mai stringentă actualitate pentru lapte, aliment de bază în meniul copiilor, de aceea s-au dezvoltat sectoarele de produse BIO.

Menționăm faptul că, poluarea mediului ambiant produsă de marile unități zootehnice de creștere intensivă a animalelor și, în mod expres, de combinatele zoo-industriale de creșterea porcinelor și respectiv a păsărilor, precum și problema anti-poluantă cu privire la aceste unități care interesează în cel mai înalt grad sănătatea publică și se impune a fi urgent și pe deplin rezolvată, printr-o bună pregătire a medicilor veterinari încă din timpul studenției.

Dacă în perioada interbelică, 1918–1948, în București era o singură facultate de medicină veterinară, a cărei cifră de școlarizare a crescut an de an [1, 3], în anul 1948 s-a înființat o a doua facultate la Arad [5], dar care a funcționat numai până în anul 1957. Iar din anul 1961 se înființează FMV la Iași [2]; iar apoi în anul 1962 se înființează FMV la Cluj [4] și FMV la Timișoara [5].

Managementul învățământului MEDICINII VETERINARE

„Când te specializezi într-o anumită știință, învață neapărat și istoria ei.
Aceasta te lecuiește de orice dogmatism.”

Lucian Blaga (1976)

Învățământul medicinei veterinare din București, indiferent de unitățile la care a fost afiliată: Spitalul Colțea sau Filantropia, Spitalul de la Mănăstirea Mihai Vodă, Facultatea de Medicină, în cadrul Ministerului de Război sau celui de Interne, al Agriculturii, al Universității din București, al Institutului de Zootehnie și Medicină Veterinară, al Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu”, iar mai recent, începând cu anul 1992 face parte din cadrul Universității de Științe Agronomice, care apoi după 3 ani, și-a schimbat titlul începând cu anul 1995, devenind: „Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară”; s-a bucurat de o reputație solidă, la nivel național, cât și internațional.

Cu ocazia aniversării a 75 de ani de la întemeierea învățământului medicinei veterinare în România, medicii veterinari au participat alături de întreg corpul didactic al Facultății de Medicină Veterinară din București la elaborarea volumului omagial, care constituie un document de referință pentru cunoașterea trecutului învățământului acestei profesii, având anul 1856 (*de facto*), drept an de înființare (Fig. nr. 8).

Iar în anul 2001, se publică volumul intitulat: *Alma Mater Veterinaria Bucurensis la a 140-a aniversare*, apărută în Editura All, București, dar,

având anul 1861 (*de jure*), drept an de înființare (Fig. nr. 9). Apoi, după 10 ani, deci, în anul 2011, apare în Editura Medicală, cartea intitulată sugestiv: *150 de ani de învățământ medical veterinar în România, OMAGIU (1861–2011)*, cuprinzând 383 p (Fig. nr. 10).

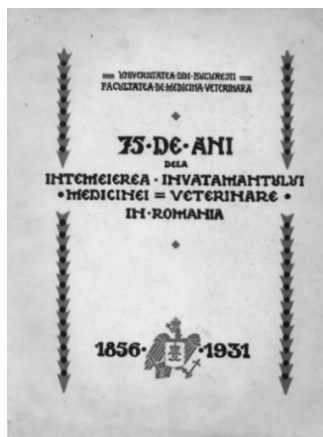

Fig. nr. 8 – Volumul omagial tipărit cu ocazia aniversării a 75 ani de la întemeierea învățământului medical-veterinar din România (1856-1931).

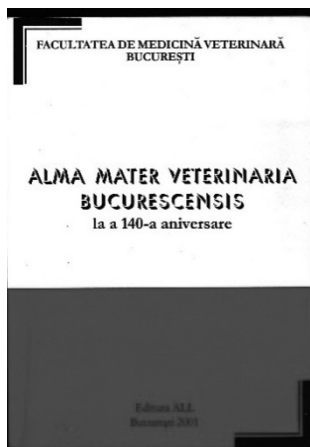

Fig. nr. 9 - *Alma Mater Veterinaria Bucurescensis* la a 140-a aniversare, Ed. All, București, 2001.

Fig. nr. 10. - *150 de ani de învățământ medical veterinar în România, OMAGIU (1861-2011)*, Editura: Medicală, București, 2011, 383 p.

Unii dintre indicatorii prestigiului Facultății de Medicină Veterinară, sunt reprezentați de rezultatele sale deosebite, date, atât de numărul în

creștere al candidaților la admitere din România, cât și al celor veniți din străinătate pentru a studia în acest spațiu universitar, cu toate că Facultatea de Medicină Veterinară din București a suferit de-a lungul timpului o serie de impedimente ce au fost depășite cu eforturi consistente materiale și umane:

- a fost ocupată de trupele prusaco-austro-ungare-otomano-bulgare în perioada 1916–1918, și evacuată la Iași;

- a fost ocupată de trupele nemțești în anii 1941–1944, și evacuată la Apoldu de Sus, județul Sibiu;

- a fost bombardată la 24 august 1944, îndeosebi clădirea Institutului Național Zootehnic;

- mutarea temporară a disciplinelor preclinice în perioada 1952–1953 în cartierul Băneasa, în locația din Bd. Ion Ionescu de la Brad, nr. 4, sector 1, București, care i-a fost atribuită de regimul comunist Institutului Agronomic, iar actualmente este sediul Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Băneasa;

- dislocarea parțială în perioada 1985–1987, ca apoi în toamna anului 1987 în totalitate, facultatea a fost mutată, o parte pe platforma Giulești în cadrul Institutului de Cercetări Veterinare și Biopreparate „Pasteur” din Șoseaua Giulești nr. 333, precum și pe platforma Agronomie din Bdul Mărăști nr. 59, în pavilioanele Agrochimie, Viticultură, CIOS etc.; revenind ulterior treptat, după anul 1990, la vatra strămoșească din Splaiul Independenței nr. 105, sectorul 5, astfel că în anul 1997 s-a încheiat revenirea, toate catedrele și anexele și-au reluat activitate în fosta locație fondată în anul 1885;

- a fost afectată grav de cutremurul din data de 4 martie 1977, ora 21,22, cu o magnitudine de 7,4 grade pe scara Richter.

Prin efortul colectiv, a reușit să înlăture toate aceste dificultăți și să-și continue drumul său ascendent privind dezvoltarea zestrei materiale și ale celei spirituale.

Directorii Școlii de veterinărie din București între 1856–1861; devenită Școala Națională de Medicină Veterinară din București între anii 1861–1883; apoi Școala Superioară de Medicină Veterinară între anii 1883–1921; transformată în Facultatea de Medicină Veterinară în anul 1921 și arondată Universității din București între 1921–1948; apoi inclusă între anii 1948–1951, după sistemul sovietic, în Institutul de Zootehnie și Medicină Veterinară, iar din anul 1951 până astăzi în Institutul Agronomic, instituție

care a avut diverse denumiri, iar Directorii acesteia sunt enunțați în Tabelul nr. 5, apoi Decanii Facultății de Medicină Veterinară din București începând din 22 iulie 1921- până în prezent, sunt enunțați în Tabelul nr. 6.

Tabelul nr. 5. Directorii Școlii de medicină veterinară între anii 1856–1921

Nr. crt.	Numele și prenumele	Născut-Dece-dat	Perioada de direc-torat	Observații
1	Davila Carol	1828–1884	1856–1870	Directorul Școlii de chirurgie, din 1857 devine Școala națională de medicină și farmacie în cadrul căreia funcționa și secția de veterinărie.
2	Dr. Teo-doru	?	1870-dec.1871	Directorul Școlii de Medicină Veterinară. Demisionează la 11 decembrie 1871.
3	Mauriciu Colben	1836–1906	1872–1883	Directorul Școlii de Medicină Veterinară. Șeful serviciului veterinar al armatei.
4	Locusteanu Alexandru	1848–1922	1883–1885	Directorul Școlii Superioare de Medicină Veterinară. Școala iese de sub tutela Școlii de Medicină și Farmacie.
5	Popescu Ion	1843–1898	1885–1890	Directorul Școlii Superioare de Medicină Veterinară. Conduce lucrările de construcție a campusului medical veterinar din Splaiul Independenței 105. La fundație, primul cancioc de mortar este turnat de fondatorul cursului de veterinărie, proto-veterinarul statului Vasile Lucaci.
6	Locusteanu Alexandru	1848–1922	1890–1907	Directorul Școlii Superioare de Medicină Veterinară.
7	Athanasiu Ioan	1868–1926	1907–1910	Directorul Școlii Superioare de Medicină Veterinară. Elaborează legea Haret, prin care școala intră în categoria universitară.
8	Riegler Paul	1867–1936	1910–1919	Directorul Școlii Superioare de Medicină Veterinară. Fondatorul Institutului „Pasteur” și primul său director.
9	Motaș Șt. Constantin	1869–1931	1919–1921	Ultimul Director al Școlii Superioare de Medicină Veterinară.

Tabelul nr. 6. Decanii Facultății de medicină veterinară
din București în perioada iunie 1921–2022

Nr. crt.	Numele și pre-numele	Născut-Dece-dat	Perioada de decanat	Observații
10	Motaș Șt. Constantin	1869–1931	iunie 1921-februarie 1926	Primul Decan al Facultății de Medicină Veterinară, arondată Universității din București.
11	Riegler Paul	1867–1936	1926–1930	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
12	Poenaru D. Ioan	1868–1939	1930–1933	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
13	Udriski Gheorghe	1867–1958	1933–1935	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
14	Slavu Grigore	1879–1960	1935–1939	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
15	Vechiu Alexandru	1890–1954	1939–1943	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
16	Ciucă Alexandru	1880–1972	1943–1946	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
17	Panu Alexandru	1890–1972	1946–1947	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
18	Dinu-lescu Gheorghe	1896–1965	1947	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București.
19	Popescu Francisc	1901–1991	1947–1950	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Universitatea București, până în anul 1948. Apoi din anul 1948 până în 1950 din Institutul de Zootehnie și Medicină Veterinară (IZMVB).
20	Furtu-nescu Alexandru	1912–1989	1950–1952	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din IZMVB până în oct. 1951, apoi din Institutul Agronomic din București.
21	Diculescu Ilie	1924–1987	sept.-nov. 1952	Decanul Facultății de Medicină Veterinară, din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.

22	Niculescu Alexan- dru	1916– 2004	1952–1957	Decanul Facultății de Medicină Veteri- nară, din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.
23	Grigo- rescu Ioan	1912– 1974	1957–1969	Decanul Facultății de Medicină Veteri- nară, din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.
24	Poll Eugen	1923– 1972	1969-iun. 1971	Decanul Facultății de Medicină Veteri- nară, din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.
25	Popa Gavrilă	1923– 1997	1971–1981	Decanul Facultății de Medicină Veteri- nară, din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.
26	Rădu- cănescu Helgo- mar	1931-	1981–1989	Decanul Facultății de Medicină Veterinară (1981–1987), din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București. Apoi din 1987–1989, Decanul Facultății de Medicină Veterinară și Zootehnie.
27	Șuțeanu Emil	1926– 2019	1989–1991	Decanul Facultății de Medicină Veteri- nară și Zootehnie (1989-aprilie 1990) din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, apoi Decanul Facultății de Medicină Veterinară (1990–1991) din Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.
28	Con- stantin Nicolae	1938-	1991–1992	Decan ad-interim al Facultății de Medicină Veterinară (august 1991- martie 1992) din Universitatea de Științe Agronomice, București.
29	Miclăuș Ion	1938– 2007	1992–2000	Decan al Facultății de Medicină Veterinară din Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară, din București.
30	Crivi- neanu Victor	1951-	2000–2008	Decan al Facultății de Medicină Veterinară din Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară, din București.
31	Predoi Gabriel	1955-	2008- 01.10.2021	Decan al Facultății de Medicină Veterinară din Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară, din București.
32	Militaru Manuella	1961-	01.10.2021- prezent	Prima Decăniță ad-interim al Facultății de Medicină Veterinară din Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veteri- nară, din București.

În această conjunctură, după anul 1990, în plină reconstrucție și reabilitare a clădirilor Facultății de medicină veterinară, în paralel cu marile sau micile probleme inerente ale momentului, s-a pornit cu răbdare și cu entuziasmul propriu, la înfăptuirea unui nou deziderat; într-un fel, întoarcerea „acasă”, în vatra tradițională, trebuia să însemne și *întoarcerea în marea familie a științei europene*.

Încununarea întregii activități desfășurate în perioada de după 1990, este înscrisă în acreditarea Facultății de Medicină Veterinară din București, ca instituție de învățământ superior veterinar a Uniunii Europene (ședința Biroului executiv al EAEVE din 8–9 martie 2002). Această recunoaștere, înseamnă considerarea realizărilor cadrelor didactice ale facultății, dar și angajarea acestora în păstrarea standardelor obținute și dobândirea de noi performanțe în perioada următoare (Fig. nr. 11).

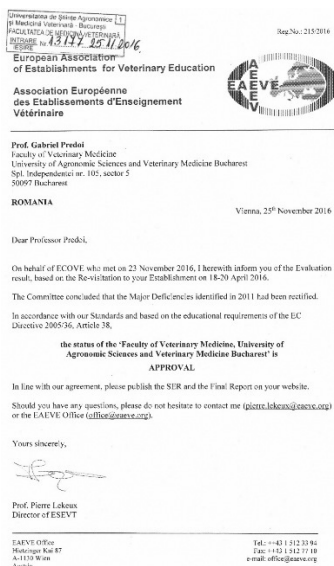

Fig. nr. 11 – Adresa EAEVE, din Viena, din data de 2 noiembrie 2016, prin care s-au înlăturat deficiențele majore semnalate cu ocazia vizitei din anul 2011.

Prin numărul mare de studenți care frecventează cursurile de zi ale facultății (*neexistând forme de învățământ la fără frecvență sau la distanță*), prin proprietarii de animale din fermele zootehnice sau din unitățile de prelucrare a produselor animaliere, ce recurg la serviciile de asistență

medicală-veterinară, iau contact nemijlocit cu un așezământ de cultură, a unei instituții cu tradiție în spațiul din Balcanii de Sud-Est, în care s-au format specialiști, nu numai din România, ci și din Grecia, Bulgaria, Ungaria, Israel, Republica Moldova, precum și din multe țări din Orientul Apropiat, Africa și America.

În acest spațiu de cultură și învățământ, studenții, doctoranzii, masteranzii etc. au realizat o pregătire competentă de specialitate, dar au făcut cunoștință și cu istoria seculară a breslei, cu tradițiile acesteia, cu personalitățile care au slujit-o, ducând faima peste granițele țării.

Și astfel, prin istorie, ne perpetuăm peste ani, generație după generație, fiecare străduindu-se, la rândul său, potrivit propriei înțelegeri a datoriei de dascăl și de bun patriot român.

Atractivitatea FMVB este generată de oferta educațională bogată și de condițiile de studiu aflate la un nivel de excelență, datorită acumulărilor din ultimul deceniu și acțiunilor strategice care pun Facultatea pe un curs în permanență ascendent. Ea este recunoscută din punct de vedere al competențelor academice și al cercetării științifice, atât în cadrul Uniunii Europene, cât și în spațiul non-european. FMVB face parte din Asociația Facultăților de Medicină Veterinară din Europa, organism cu rol de evaluare și acreditare europeană, iar recunoașterea sa și realizările obținute conferă un statut deosebit la nivel internațional.

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

ALMA MATER VETERINARIA BUCURESCENSIS

ADDENDA

Respectul față de trecut permite stabilirea de tradiții, de educare și de dezvoltarea profesiei în general și a celei medical veterinare în special. Așa cum deseori se afirmă, știința este a 4-a putere în stat (la concurență cu mass-media), dovada cea mai concludentă fiind aceea că, economia statelor superindustrializate (USA, Germania, Japonia, Franța, Marea Britanie, Italia și Canada) au acordat o atenție maximă dezvoltării cercetării științifice proprii, cât și achiziționării de brevete, invenții și patente din alte țări, pe care le-au pus în aplicație în sectoarele economice.

Cunoașterea trecutului profesiei medical-veterinare, a personalităților din învățământ, cercetare și din activitatea practică, a realizărilor lor, constituie o necesitate indispensabilă în vederea statuării prezentului

și mai ales a edificării viitorului medicinei veterinare. Personalitățile de prestigiu, care de-a lungul anilor au activat cu profesionalism, abnegație și de multe ori cu sacrificii, au contribuit prin cercetările lor experimentale și clinice la afirmarea medicinei veterinare românești pe plan național, regional și internațional.

În ultimele decenii se constată că, cele mai profitabile investiții sunt pe primul loc în industria de armament (apărare și distrugere), iar pe locul al doilea în industria farmaceutică, dar necesitățile omului sunt exact invers, pentru asigurarea necesarului unui trai decent și a unui mediu optim de viață, pe primul loc trebuie să stea alimentația diversificată și echilibrată a omului, care să locuiască și să muncească într-un mediu ambiant sănătos.

În spațiul Carpato-Danubiano-Pontic, agricultura cu ramura ei de bază, zootehnia geto-daco-română, care se practică de milenii pe acest areal, iar actualmente când proprietatea privată este predominantă, se supune rigorilor economiei de piață. În consecință, deși se manifestă o serie de lipsuri și disfuncționalități: cum ar fi prețul scăzut al produselor agricole și al animalelor în viu, atât la export, dar și pe piața internă, au loc permanent ajustări structurale, astfel încât produsele și serviciile, să reziste și să facă față presiunilor competitive ale pieței europene cât și celei mondiale.

Cu toate că România are un potențial agricol și zootehnic considerabil, aceste ramuri de bază ale economiei se confruntă în prezent cu o serie de obstacole, dintre care cele mai importante sunt: înzestrarea tehnică scăzută; absența subvenționării sau subvenționarea necorespunzătoare a producției agricole, ale celei zootehnice, și mai ales a investițiilor în bunăstarea și apărarea sănătății animalelor de rentă; dependența de munca manuală și de capriciile vremii; productivitatea muncii extrem de scăzută etc.

Perioada de tranziție în domeniul agriculturii și zootehniei a avut următorul specific: pe de o parte dezvoltarea fermelor semi-profesioniste și profesioniste, cu activitate intensă, al cărui scop principal îl constituie realizarea de profit, urmărind creșterea producției agricole prin irigare, fertilizare și asolamente și reducerea costurilor pe unitatea de produs, iar pe de altă parte diminuarea drastică a gospodăriilor țărănești de la sate, care practic au fost ignorate, iar gospodarii satelor nu pot face față unei piețe concurențiale cu produse din import subvenționate de statele respective, precum și politica discriminatorie dusă de multinaționale care comercializează alimente de calitate dubioasă, pline de pesticide, stimulatori de

creștere, hormoni, antibiotice etc., astfel că activitatea gospodăriilor individuale devine nerentabilă. De asemenea, în ultimii ani, un număr din ce în ce mai mare de tineri s-au orientat către practicarea agriculturii și mai ales a zootehniei, confirmând astfel tendințele de relansare ale acestor sectoare ale economiei, care asigură traiul de zi cu zi, și nu armamentele militare și produsele farmaceutice.

În condițiile trecerii de la economia centralizată la economia de piață, s-a manifestat trecerea de la amatorism la agricultura profesionistă, îmbinarea tradiției cu elementele de modernitate făcându-se în condițiile în care reglementările din agricultura și zootehnia românească sunt corelate cu cerințele integrării în Uniunea Europeană.

Pentru o înțelegere mai clară exemplificăm: dacă în SUA, apicultorul cu peste 640 de familii este definit *commercial beekeeper*, în traducere liberă apicultor industrial, în România, foarte puține exploatații apicole depășesc ca dimensiune 150 familii de albine (Bura, M. și colab., Tehnologie apicolă, Editura Solness, Timisoara, 2005).

Cu totul contextual, anevoios, al începutului de secol al XXI-lea, problemele cu care ne confruntăm nu sunt de ieri sau de azi, ci sunt de milenii, așa cum scria Cicero în anul 55 î.Hr. (Fig. nr. 12).

Fig. nr. 12 – Marcus Tullius Cicero, 106 – 43 î.Hr., scria:

„Bugetul trebuie echilibrat,
Tezaurul trebuie reaprovisionat,
Datoria publică trebuie micșorată,
Aroganța funcționarilor publici trebuie moderată și controlată,
Ajutorul dat altor țări trebuie eliminat pentru ca Roma să nu dea faliment,
Oamenii trebuie să învețe din nou să muncească
în loc să trăiască pe spinarea statului.”
(Cicero, anul 55 înainte de Hristos)

Multe din cele prezise de Cicero, cu 2.000 ani în urmă, se rezolvă prin ȘTIINȚA de CARTE, „ai cartea, ai parte”, un sprijin de nădejde îl constituie și mica bibliotecă de specialitate din domeniul medicinei veterinare.

Bibliografie:

- [1] *** (1931), *75 de ani de la întemeierea învățământului medicinei veterinare în România, 1856–1931*, Tipografia Cultura, București;
- [2] *** (2001), *40 Years of Veterinary Higher Education in Iasi*, Ed. Ion Ionescu de la Brad, Iași;
- [3] *** (2001), *Alma Mater Veterinaria Bucurencensis la a 140-a aniversare*, Ed. All, București;
- [4] *** (2002), *Alma Mater Veterinaria Napocensis MCMLXII-MMII*, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca;
- [5] *** (2001), *Medicina veterinară în sud-vestul României de la începuturi și până la sfârșitul mileniului doi*, Ed. Brumar, Timișoara;
- [6] *** (1987), *Personalități din trecutul medicinei veterinare*, Vol. I, Societatea de Medicină Veterinară, București;
- [7] *** (2018), *Medicina românească în evoluție*. Viziune Enciclopedică, volumul I, Ediția a III-a, Dedicată Centenarului Unirii, încununare a prezenței milenare pe meleagurile traco-dacice, la pag. 699, se redă *Dezvoltarea medicinei veterinare în România* de G. Predoi. Carte editată de Academia de Științe Medicale, coord. gen. Mircea Ifrim; coord. Andrei Kozma, Octavian Buda; BookPublisher: Arad: 879 p., „Vasile Goldiș” University Press;
- [8] Bârză H., Fișteag I., Creța V., Păuna I., Rigani A. (1994), *Medicina Veterinară*. În *Istoria științelor în România. Științe Agricole*. sub redacția Acad. David, Davidescu. Editura Academiei Române, București;
- [9] Curcă D. (2013), “Of the concerns of our ancestors in the Carpato-Danubio-Pontic region for animal breeding (I. From the ancient times until the romans leaving Dacia)”, Summary, Vol. LIX (2), p. 152–153; Scientific Works, Series C. Veterinary Medicine, p. 197–213 http://veterinarymedicinejournal.usamv.ro/pdf/2013/vol19_3/art42.pdf; <http://veterinarymedicinejournal.usamv.ro/index.php/scientific-papers/14-vol2013-issue3/1343-of-the-concerns-of-our-ancestors-in-the-carpato-danubio-pontic-region-for-animal-breeding-i-from-the-ancient-times-until-the-romans-leaving-dacia-741#spucontent> Citation42; p. 197–213;
- [10] Curcă D. (2018), „Apariția primelor societăți și asociații de medicină veterinară din România (I)”, *Studii și Comunicări/DIS*, Vol. XI, 237–273 <http://studii.crist.ro/2018.php>; <http://studii.crist.ro/arhiva.php>;
- [11] Curcă D. (2018), „Centenarul Marii Uniri de la 1918, la Facultatea de Medicină

- Veterinară din București. Ziua Bucovinei și personalitățile sale marcante ale medicinei veterinare (partea I)”, revista *VETERINARIA*, Anul VIII, Nr. 32, Octombrie-Decembrie, p. 38–55;
- [12] Curcă D. (2019), „Centenarul Marii Uniri de la 1918, la Facultatea de Medicină Veterinară din București. Ziua Bucovinei și personalitățile sale marcante ale medicinei veterinare (partea a II-a)”, revista *VETERINARIA*, Anul IX, Nr. 33, ianuarie-martie, p. 30–55;
- [13] Curcă D. (2018), „Medicina veterinară și spațiul românesc 1918–2018 – situații și evoluții”, Centenarul Marii Uniri, Conferința cu tema: *Agricultura și spațiul românesc (1918–2018), situații și evoluții*. Academia de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu-Șișești” (A.S.A.S.), 30 august 2018. <http://www.asas.ro/wcmqs/asset/619176fb-25a2-4edo-9cc80664fddba1c2/Medicinaveterinara+si+ spatiul+rural+romanesc.pdf>, 56 p.;
- [14] Picu Maria Valeria (2005), *Istoria Școlii de medicină veterinară din București: Studiu monografic*, Edit. Ceres, București
- [15] Popa V. V., Cornilă N., Predoi G. (2011), *OMAGIU: 150 ani de învățământ medical veterinar în România, București (1861–2011)*. București, Ed. Medicală;
- [16] Simionescu C., Moroșanu N. (1984), *Pagini din trecutul medicinei veterinare românești*. Editura Ceres, București;
- [17] Stancu I. (2002), *Reprezentanți de seamă ai medicinei veterinare românești (1856–2001)*, Edit. Coral Sanivet, București;
- [18] Stancu I. (2004), *Reprezentanți de seamă ai învățământului medical veterinar bucureștean (1856–2003)*, Editura Coral Sanivet, București;
- [19] Vlăduțiu O., Rigani A. (1994), *Contribuții la progresul științelor medicale veterinare*, Asociația medicilor veterinari din România, București.

